

MẠCH MÁU TIỀN ĐẠO (Vasa previa)

Tờ thông tin này sẽ giúp bạn hiểu về mạch máu tiền đạo và nguyên nhân gây ra nó, các xét nghiệm bạn cần và các phương pháp điều trị cho bạn trong thai kỳ.

Mạch máu tiền đạo là gì?

Thông thường, các mạch từ thai nhi sẽ trực tiếp đi vào bánh nhau mà không chạy trên màng nhau trên con đường đi đến bánh nhau. Mạch máu tiền đạo là một tình trạng hiếm gặp trong đó các mạch máu của thai nhi chạy trên màng nhau, nằm gần hoặc đi qua lỗ trong cổ tử cung.

Tại sao xuất hiện mạch máu tiền đạo?

Nguyên nhân chính xác của mạch máu tiền đạo vẫn chưa được biết rõ. Mạch máu tiền đạo có thể phát sinh từ dây rốn bám màng (dây rốn bám vào màng nhau thay vì bám trực tiếp vào bánh nhau), do bánh nhau phụ (bánh nhau gồm 2 phần riêng biệt và các mạch máu chạy giữa các thùy nhau) hoặc do một mạch máu lớn nằm ở mép và chạy vượt ra ngoài rìa bánh nhau.

Nguy cơ của mạch máu tiền đạo?

Các mạch nằm ở phần dưới tử cung hoặc gần cổ tử cung có nguy cơ cao bị vỡ khi xảy ra vỡ ối. Điều này có thể dẫn đến chảy máu ồ ạt cho thai (xuất huyết thai nhi) và thậm chí là tử vong.

Làm thế nào để chẩn đoán mạch máu tiền đạo?

Chẩn đoán được đưa ra dựa vào siêu âm. Siêu âm thông thường có thể nghi ngờ mạch máu tiền đạo. Nếu nghi ngờ mạch máu tiền đạo, bạn có thể được yêu cầu siêu âm ngả âm đạo để quan sát kỹ hơn cổ tử cung và các cấu trúc ở phần dưới của tử cung. Siêu âm màu Doppler có thể giúp phát hiện các cấu trúc mạch máu, xác định các mạch máu gần hoặc băng qua cổ tử cung.

Những thai kỳ nào có nguy cơ cao mạch máu tiền đạo?

Thai kỳ có các yếu tố sau có nguy cơ cao mạch máu tiền đạo cao hơn trung bình:

- Dây rốn bám màng (dây rốn bám vào màng nhau chứ không phải trực tiếp bám vào bánh nhau)
- Nhau tiền đạo hay nhau bám thấp (bánh nhau che lấp hoặc nằm gần lỗ trong cổ tử cung)
- Bánh nhau phụ hoặc bánh nhau 2 thùy (bánh nhau được chia thành hai phần)
- Thụ tinh trong ống nghiệm
- Đa thai (song thai, tam thai)

Mạch máu tiền đạo có thể xảy ra ở bất kỳ thai kỳ nào.

Có các dấu hiệu hay triệu chứng nào gợi ý về mạch máu tiền đạo không?

Hầu hết phụ nữ mang thai có mạch máu tiền đạo không có triệu chứng. Một phụ nữ mang thai chảy máu âm đạo nhiều sau khi màng ối vỡ có thể có nguy cơ, đặc biệt nếu có nhịp tim thai bất thường sau vỡ ối kèm với chảy máu. Đây là một tình huống khẩn cấp thực sự và cần lấy thai ra ngay.

Làm thế nào để quản lý thai kỳ?

Do mạch máu tiền đạo hiếm gặp, cách tốt nhất để quản lý những thai kỳ này hiện vẫn chưa được biết. Yếu tố quan trọng nhất để có một em bé khỏe mạnh là cần phát hiện được mạch máu tiền đạo, và sau đó bạn và bác sĩ của bạn sẽ thảo luận về cách theo dõi thai kỳ tối ưu và lập kế hoạch sinh.

Một số phương pháp quản lý thai kỳ bao gồm:

- Nhập viện sớm, thường bắt đầu từ tuần 28-32 của thai kỳ cho đến khi sinh
- Đo chiều dài cổ tử cung
- Corticosteroids giúp trưởng thành của phổi thai
- Mổ lấy thai trước khi vào chuyển dạ

Mạch máu tiền đạo có xảy ra ở lần mang thai tiếp theo không?

Nguy cơ mạch máu tiền đạo ở lần mang thai tiếp theo vẫn chưa được biết rõ. Nhưng trong thai kỳ tiếp theo, bạn có thể yêu cầu bác sĩ của bạn kiểm tra mạch máu tiền đạo bằng siêu âm.

Những câu hỏi khác tôi nên hỏi là gì?

- Có bất thường nào khác trên siêu âm không?
- Tôi sẽ được kiểm tra siêu âm bao nhiêu lần trong suốt thai kỳ?
- Tôi nên sinh em bé ở đâu?
- Tôi nên sinh em bé vào tuần thai bao nhiêu?
- Tôi có thể gặp đội ngũ bác sĩ trợ sinh trước khi tôi chuyển dạ không?

Cập nhật lần cuối vào tháng 7 năm 2023